

ประกาศกระทรวงแรงงาน

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการผู้แทนผู้จ้างงาน
และกรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านในคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการผู้แทนผู้จ้างงานและกรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านในคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการผู้แทนผู้จ้างงานและกรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านในคณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ผู้รับงานไปทำที่บ้าน” หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งตกลงกับผู้จ้างงานเพื่อรับทำงาน อันเป็นงานที่รับไปทำที่บ้าน

“ผู้จ้างงาน” หมายความว่า ผู้ประกอบกิจการซึ่งตกลงจ้างผู้รับงานไปทำที่บ้านให้ทำงานที่รับไปทำที่บ้าน ไม่ว่าตกลงมอบงานด้วยตนเองหรือโดยผ่านตัวแทน หรือกระทำในลักษณะผู้รับเหมาช่วงก็ตาม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุ้มครองการรับงานไปทำที่บ้าน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมวด ๑

การเสนอชื่อผู้แทนผู้จ้างงานและผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้าน

ข้อ ๓ ให้อธิบดีประกาศกำหนดการขึ้นทะเบียนผู้จ้างงานและผู้รับงานไปทำที่บ้านที่ประสงค์จะเลือกกันเองเป็นผู้แทนผู้จ้างงานและผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ก่อนการเลือกกันเอง

การขึ้นทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๔ ให้อธิบดีแจ้งให้ผู้จ้างงานและผู้รับงานไปทำที่บ้านที่ได้ขึ้นทะเบียนตามข้อ ๓ แจ้งชื่อผู้แทนของตนจำนวนหนึ่งคน

การแจ้งชื่อผู้แทน ให้แจ้งตามแบบ ระยะเวลา และสถานที่ที่อธิบดีกำหนด

- ข้อ ๕ ผู้แทนซึ่งได้รับการแจ้งชื่อตามข้อ ๔ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้
- (๑) มีสัญชาติไทย
 - (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์
 - (๓) เป็นผู้จ้างงานหรือเป็นผู้รับงานไปทำที่บ้าน ที่ได้ขึ้นทะเบียนตามข้อ ๓ กรณีผู้จ้างงานเป็นนิติบุคคล ผู้แทนผู้จ้างงานต้องเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล
 - (๔) ไม่เป็นบุคคลที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานให้ออกจากการเป็นกรรมการในคณะกรรมการเพราะเหตุขาดประชุมสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ เว้นแต่พ้นระยะเวลาการให้ออกมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี
 - (๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
 - (๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๖ ให้อธิบดีตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้แทนตามข้อ ๕ และแจ้งผลให้ผู้จ้างงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้านและผู้แทนทราบ

ในกรณีที่ผู้จ้างงาน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หรือผู้แทนได้รับแจ้งว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามให้มีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวงแรงงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ปลัดกระทรวงแรงงานพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องอุทธรณ์ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของปลัดกระทรวงแรงงานให้เป็นที่สุด

ข้อ ๗ เมื่อครบระยะเวลาในการแจ้งชื่อผู้แทนตามที่อธิบดีกำหนด หากปรากฏว่าไม่มีการแจ้งชื่อผู้แทนของแต่ละฝ่าย หรือมีการแจ้งชื่อผู้แทนเพียงหญิงหรือชาย หรือแจ้งชื่อผู้แทนไม่ครบฝ่ายละหกคน ให้อธิบดีเสนอชื่อผู้แทนของแต่ละฝ่ายจากผู้ขึ้นทะเบียนตามข้อ ๓ ให้ครบฝ่ายละหกคน ทั้งนี้ให้มีทั้งหญิงและชาย โดยให้นำความใน ข้อ ๕ และข้อ ๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒

การเตรียมการประชุม และการประชุมเลือกกันเอง

ข้อ ๘ ให้อธิบดีประกาศรายชื่อและหมายเลขประจำตัวของผู้แทนที่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมเลือกกันเองของแต่ละฝ่าย วัน เวลา และสถานที่ประชุม ณ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด และกลุ่มงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานพื้นที่ทุกพื้นที่ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันประชุมเลือกกันเอง

ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุมให้ผู้แทนที่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมทราบด้วย

ข้อ ๙ ให้อธิบดีเตรียมการประชุมเพื่อเลือกกันเองของผู้แทน ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำบัญชีรายชื่อ หมายเลขประจำตัวของผู้แทนแต่ละฝ่าย

(๒) จัดหาอุปกรณ์สำหรับใช้ลงคะแนน ดังนี้

- (ก) บัตรลงคะแนน
- (ข) หีบบัตรลงคะแนน
- (ค) คู่มือสำหรับลงคะแนน
- (ง) เครื่องเขียน

(จ) กระดานดำ กระดาษ หรืออุปกรณ์อย่างอื่นที่คล้ายคลึงกัน เพื่อใช้ในการนับคะแนนบัตรลงคะแนนเป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๐ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นประธานการประชุมเลือกกันเองของผู้แทนที่ได้รับการประกาศรายชื่อ ทั้งนี้ การเลือกกันเองให้ใช้วิธีลงคะแนนลับ

การประชุมเลือกกันเองต้องมีผู้แทนที่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าจึงจะถือว่าครบองค์ประชุม

กรณีที่ผู้แทนมาไม่ครบองค์ประชุมตามวรรคสองให้อธิบดีเรียกประชุมใหม่ภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่นัดประชุมครั้งแรก การประชุมครั้งหลังนี้จะมีผู้แทนเข้าร่วมประชุมจำนวนเท่าใดให้ถือว่าครบองค์ประชุม

ข้อ ๑๑ ผู้แทนคนหนึ่งจะลงคะแนนเลือกกันเองได้ไม่เกินสามคน

ข้อ ๑๒ ให้อธิบดีแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจนับคะแนนจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน โดยประธานกรรมการและกรรมการหนึ่งคน แต่งตั้งจากข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ส่วนกรรมการที่เหลือแต่งตั้งจากผู้แทนที่เข้าร่วมประชุมเลือกกันเอง

ให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ควบคุมดูแลการประชุมเลือกกันเองให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (๒) อำนวยความสะดวกแก่ผู้แทนที่เข้าร่วมประชุม และไม่ให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่

จัดประชุม

(๓) ตรวจสอบหลักฐานการแสดงตนของผู้แทน บันทึกชื่อและหมายเหตุลงในบัญชีรายชื่อผู้แทน

(๔) วินิจฉัยชี้ขาดการใช้สิทธิลงคะแนนของผู้แทน

(๕) วินิจฉัยบัตรดี บัตรเสีย ตรวจนับและรวมคะแนน รวมทั้งรายงานผลการนับคะแนน

และประกาศผลการนับคะแนน

ให้อธิบดีแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คะแนนจากข้าราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจนับคะแนนในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๑๓ การลงมติวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจนับคะแนนให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการตรวจนับคะแนนคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงมติ ถ้ามีคะแนนเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๔ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกกันเองให้ผู้แทนไปแสดงตนต่อกรรมการตรวจนับคะแนน โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตรให้กรรมการตรวจนับคะแนนตรวจสอบรายชื่อในบัญชีรายชื่อผู้แทน และบันทึกหมายเลขของบัตรและชื่อหน่วยงานของรัฐที่ออกบัตรแล้วให้ผู้แทนลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้แทนแล้วให้กรรมการตรวจนับคะแนนมอบบัตรลงคะแนนให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนน

ผู้แทนต้องใช้สิทธิลงคะแนนด้วยตนเอง จะมอบให้ผู้อื่นมาใช้สิทธิแทนไม่ได้

ในกรณีที่สงสัยว่าผู้ที่มาแสดงตนนั้นไม่ใช่ผู้ที่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้แทน ให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด และต้องบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย

เมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนให้ประธานกรรมการตรวจนับคะแนนประกาศเปิดการลงคะแนน และเปิดหีบบัตรลงคะแนนต่อหน้าผู้แทนซึ่งอยู่ในที่ประชุม เพื่อแสดงว่าไม่มีบัตรลงคะแนนหรือสิ่งใดอยู่ในหีบบัตรลงคะแนน และให้บันทึกการดำเนินการดังกล่าวไว้ โดยให้ผู้แทนไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ ณ สถานที่ประชุมในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกด้วย

ข้อ ๑๕ การลงคะแนนในการประชุมเลือกกันเอง ให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงในช่องทำเครื่องหมายในบัตรลงคะแนนให้ตรงกับหมายเลขประจำตัวของผู้แทนที่เข้าประชุม และในกรณีที่ผู้แทนไม่ประสงค์จะลงคะแนนให้ผู้แทนทำเครื่องหมายกากบาทในช่องทำเครื่องหมาย “ไม่ลงคะแนน” ในบัตรลงคะแนน

ข้อ ๑๖ เมื่อผู้แทนได้รับบัตรแล้วให้ไปยังคูหาลงคะแนนที่ว่างคราวละหนึ่งคน เพื่อลงคะแนน โดยให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงในบัตรลงคะแนน และพับบัตรที่ลงคะแนนเพื่อมิให้ผู้อื่นทราบได้ว่าลงคะแนนให้แก่ผู้ใดหรือไม่ประสงค์จะลงคะแนนให้ผู้แทนรายใด แล้วให้นำบัตรนั้นใส่ลงในหีบบัตรด้วยตนเองต่อหน้ากรรมการตรวจนับคะแนน ก่อนออกไปจากสถานที่ลงคะแนนในการประชุมเลือกกันเอง

ข้อ ๑๗ ผู้แทนจะนำเอกสาร หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ซึ่งเป็นการระบายรายชื่อหรือหมายเลขประจำตัวของผู้แทนเข้าไป ณ สถานที่ลงคะแนนไม่ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม

หมวด ๓

การตรวจนับและรวมคะแนน

ข้อ ๑๘ เมื่อไม่มีผู้แทนคนใดซึ่งอยู่ในที่ประชุมประสงค์จะลงคะแนนแล้ว ให้การประชุมเพื่อลงคะแนนเลือกกันเองยุติลง ให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนประกาศปิดการลงคะแนนเลือกกันเอง และให้เจ้าหน้าที่คะแนนดำเนินการตรวจนับและรวมคะแนน ณ สถานที่ลงคะแนน โดยเปิดเผยจนแล้วเสร็จ ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน

ข้อ ๑๙ บัตรลงคะแนนต่อไปนี้ถือว่า เป็นบัตรเสีย

- (๑) บัตรที่มีไขบัตรที่คณะกรรมการตรวจนับคะแนนจัดเตรียมไว้ให้เพื่อลงคะแนน
- (๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน
- (๓) บัตรที่มีเครื่องหมายหรือข้อความอื่นใดนอกจากเครื่องหมายกากบาท
- (๔) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้กับผู้แทนคนใด
- (๕) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนให้กับผู้แทนเกินกว่าสามคน
- (๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายนอกช่อง
- (๗) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนทั้งในช่องทำเครื่องหมาย และในช่องไม่ประสงค์ลงคะแนน

บัตรดังกล่าวให้กรรมการสลักหลังว่า “เสีย” พร้อมทั้งระบุเหตุผลของการเป็นบัตรเสียและต้องมีการตรวจนับคะแนนไม่น้อยกว่าสามคนลงลายมือชื่อกำกับไว้

ในการนับคะแนน หากปรากฏว่ามีบัตรเสีย ให้แยกบัตรเสียออกไว้เป็นส่วนหนึ่ง และห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนนไม่ว่ากรณีใด

กรณีบัตรเสียที่ลักษณะตาม (๖) ให้ถือเป็นบัตรเสียเฉพาะที่ทำเครื่องหมายนอกช่อง

ข้อ ๒๐ ให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนประกาศผลการนับคะแนน ณ สถานที่ประชุมในที่ที่มีการนับคะแนนแล้วเสร็จ และให้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับคะแนนมากที่สุดตามลำดับจนถึงผู้ได้รับคะแนนน้อยที่สุดเรียงตามลำดับจนครบจำนวนแล้วมอบให้อธิบดีโดยเร็ว

ในกรณีที่มิผู้ใดคะแนนเท่ากันในลำดับใด ให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนดำเนินการจับสลากโดยเปิดเผยเพื่อเรียงลำดับระหว่างผู้ใดคะแนนเสียงเท่ากันในลำดับนั้น

ข้อ ๒๑ เมื่อการนับคะแนนเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนเก็บบัตรที่ไม่ใช้นับคะแนนใส่ซองปิดผนึกแล้วลงลายมือชื่อกรรมการตรวจนับคะแนนเกินกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการตรวจนับคะแนนกำกับไว้บนซอง โดยแยกบัตรที่ไม่ใช้ในการลงคะแนน บัตรที่ใช้้นับคะแนนซึ่งต้องแยกบัตรดี บัตรที่ผู้ลงคะแนนทำเครื่องหมายกากบาทในช่อง “ไม่ลงคะแนน” และบัตรเสียไว้ให้ชัดเจน และส่งมอบให้อธิบดีพร้อมกับหลักฐานการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจนับคะแนนตามข้อ ๑๒ และบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นผู้แทน

เมื่อประกาศผลการนับคะแนนแล้ว อธิบดีจะทำลายบัตรลงคะแนนและเอกสารอื่นได้เมื่อพ้นระยะเวลาคัดค้านการเลือกกันเองไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ข้อ ๒๒ เมื่อคณะกรรมการตรวจนับคะแนนประกาศผลการนับคะแนนแล้ว ถ้าผู้แทนที่เข้าประชุมเห็นว่าการที่บุคคลใดได้รับการเลือกกันเองเป็นไปโดยมิชอบ ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านต่ออธิบดีภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันประกาศผลการตรวจนับคะแนน

เมื่ออธิบดีได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้วินิจฉัยสั่งการโดยไม่ชักช้า คำวินิจฉัยสั่งการของอธิบดีให้เป็นที่สุด

ข้อ ๒๓ เมื่อพ้นระยะเวลาตามข้อ ๒๒ ให้อธิบดีประกาศรายชื่อผู้แทนผู้จ้างงานและผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านเพื่อเป็นกรรมการผู้แทนผู้จ้างงานและกรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านในคณะกรรมการเรียงตามลำดับ

ข้อ ๒๔ ให้อธิบดีเสนอรายชื่อผู้แทนผู้จ้างงานและผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านฝ่ายละสามคนที่มีความเสี่ยงมากที่สุดตามลำดับต่อปลัดกระทรวงแรงงานเพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้แทนผู้จ้างงาน หรือกรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านในคณะกรรมการ

กรณีผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้แทนสามคนแรกเป็นเพศเดียวกันทั้งหมดให้อธิบดีเสนอรายชื่อผู้ที่ได้รับเลือกเพศตรงข้ามกับลำดับที่ ๑ และลำดับที่ ๒ ซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดในเพศนั้น เป็นผู้ได้รับเลือกแทนลำดับที่ ๓

หากในการลงคะแนนเสียงครั้งใดมีผู้ได้รับคะแนนเสียงเป็นเพศเดียวกันทั้งหมด ให้คณะกรรมการตรวจนับคะแนนดำเนินการจับสลากโดยเปิดเผยในรายชื่อของกลุ่มผู้แทนเพศที่ไม่ได้รับคะแนน เพื่อเป็นผู้แทนลำดับที่ ๓

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่กรรมการผู้แทนผู้จ้างงานหรือกรรมการผู้แทนผู้รับงานไปทำที่บ้านพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้แต่งตั้งผู้แทนที่ได้รับคะแนนเสียงในลำดับถัดไปตามข้อ ๒๓ หากรายชื่อผู้แทนดังกล่าวจะเป็นผลให้กรรมการผู้แทนไม่มีทั้งหญิงและชาย ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๔ วรรคสอง โดยอนุโลม

กรณีไม่สามารถดำเนินการได้ตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีดำเนินการประชุมเลือกกันเองตามประกาศนี้ เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการประชุมเพื่อเลือกกันเองแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน